

Middelalderarkæologisk Forum afholder årligt et seminar med skiftende emner, som alle med interesse i middelalderarkæologi er velkomne til at deltage i.

Tidligere hed seminaret middelaldertræf, og alle interesserede kan læse og se mere herom i programmerne og billeder til venstre.

## **Årets MAF-seminar finder sted på Moesgård fredag d. 6 april 2018. Reserver datoен allerede nu!**

### **Foreløbigt program:**

9.45-10.00              Velkomst

10.00-10.15.              Registrering (kaffe)

10.15-10.40              **Cand. Mag. Michael Sørensen**

Huslige Komforter: Brugen af Kakkelovne på Borge i det Middelalderlige Danmark (AD 1200-1600).

Pottekakler, modsat frisekakler, er et forholdsvis overset forskningsfelt indenfor Skandinavisk arkæologi. Jeg har med mit speciale prøvet at komme med et bidrag til forskningen ved at fokusere på disse tidlige kakkelovnes rolle på de danske borge og argumenterer for at de kan være del af det repræsentative hushold, som har været med til at fremvise aristokratiets ophøjet status i det middelalderlige samfund.

10.40-11.05              **Cand. Mag. Stephanie Christensen**

Middelalderlige voldsteder - arkæologiens muligheder og udfordringer

Hvordan undersøger vi som arkæologer de middelalderlige voldsteder og hvilke udfordringer står disse undersøgelser overfor?

Hvilket udviklingspotentiale er der i dansk borgforskning?

Og ikke mindst, hvordan føles det egentlig som nyuddannet arkæolog at skulle give de gamle garvede gode råd?

Dette er de grundlæggende spørgsmål i mit oplæg, som tager udgangspunkt i mit speciale med titlen En diskussion af praksis ved arkæologiske undersøgelser af middelalderlige voldsteder i Danmark. Min præsentation handler om de danske middelalderlige voldsteder og om, hvordan vi som arkæologer kan gøre en undersøgelse på denne anlægsgruppe an.

Der findes ikke én særlig strategi for disse undersøgelser, men i løbet af oplægget vil jeg præsentere bud på forskellige metoder og forsknings-spørgsmål, der med fordel kan anvendes ved en

voldstedsundersøgelse. Jeg vil ligeledes fremlægge mine ideer til, hvordan vi som arkæologer kan udvikle dette forskningsfelt ift. metoder, forskningsspørgsmål og strategi.

11.05-11.20 Kaffe

11.20-12.00 **Cand. Mag. Gunvor Christiansen  
(Roskilde Museum)**

Tollerup hovedgård, og fortællingen om hvor meget der kan gemme sig mellem 2 søgegrøfter

Ved udgravningen af et 5000 m<sup>2</sup> stort område i udkanten af Frederikssund, dukkede der uventet hele to velbevarede, stensatte kældre op. Den største af disse menes at stamme fra en hovedgård i den sløjfede landsby Tollerup. Udgravningen afdækkede samtidig 3 hustomter, skelgrøfter, vejforløb, og en gennemgående landsbygrøft, der omsluttede bebyggelsen i en halvbue. Flere skriftlige kilder belyser lokaliteten, den ældste er Knud den Helliges gavebrev.

12.00-12.30 Frokost

12.30-13.00 Årsmøde

13.00-13.40 **Museumsinspektør Jesper Hjermind  
(Viborg Museum)**

De fem Halder ved Viborg (eller hvor mange der nu er?).  
Nye og kommende arkæologiske undersøgelser i de tre middelalderlige voldsteder.

8 km. syd for Viborg ved Hald Hovedgård gennemføres i disse år et stort projekt, som skal nyformidle 800 års borg- og herregårdshistorie. Arkæologer fra Viborg Museum bidrager til projektet med nye arkæologiske undersøgelser, bl.a. på de tre voldsteder. Udgravningerne har givet ny viden om borgenenes opbygning, indretning og datering. I 2018 er der store forventninger til at kunne belyse de ældre borgfaser fra 1300- og 1400-tallet, som formodes at gemme sig under Hald Slot.

13.40-14.20 **Prof. Claudia Theune (University of Vienna)**

Objects from former concentration-camps as symbols of self- assertion.

The finds of former concentration camps and other forced camps allow deep insights to the prisoners' societies, their lives and survival strategies. The procedures and torments, to which the prisoners were exposed in the concentration camps reveal the efforts of the SS to deprive prisoners of their identity in respect of their origin, social status and social position in the outside world. But it can be stated that

basic concepts and social constants of human society and different levels of social behaviour and social action that serve to create and maintain identity, communality and dignity were also maintained in the forced camps. This can also be expressed by material culture.

14.20-14.40            Kaffe

14.40-15.20            **Lektor Laura McAttackney (Aarhus University)**

Archaeologies of prisons as prisms for understanding contemporary society

Prisons are the archetypal 'hard' institution and so understandably have become the focus of many theorists, most famously Foucault, in their explorations of how modern society disciplines and controls its members. If one follows the argument that we must examine how society treats its lowliest to understand how society functions then prisons are especially important to dissect and understand. This paper will argue that archaeological approaches can provide us with a particularly helpful means of understanding the negotiations of power at such sites, especially in their ability to materialise experience and reveal the realities of human relationships. Through brief discussions of three prisons - Long Kesh / Maze and Kilmainham Gaol in Ireland and Horsens Faengslet in Denmark - this paper will examine not only what archaeology can tell us about functional prison sites in the contemporary but how ongoing engagement with their material remains can reveal evolving meanings as they become places of heritage.

15.20-16.00            **Ph.d. Sefryn Penrose (University College London)**

My Margaret Thatcher Museum: from the archaeology of the postindustrial to the archaeology of the neoliberal

Archaeology of the recent past often positions itself on the side of, and addresses itself to, the study of marginalised groups. At the same time, 'neoliberal' is used as a shorthand for a set of policies, positions and phenomena that are seen to enact the work of marginalisation. What could an archaeological investigation of neoliberalism look like beyond marginalisation? The challenge of interrogating the policies, positions and phenomena that comprise 'neoliberalism' currently belongs to an interdisciplinary nexus of practices and approaches with which archaeology has not associated itself. This paper explores whether an archaeological approach brings anything new to this study, what an archaeological approach – or an approach by archaeologists – might reveal about a period of extreme change that did more than marginalise particular groups. Through an analysis of landscapes that shifted from industry to commercial services, I explore how this period in the UK changed hearts and minds through powerful ideological and ad hoc economic and political force, and we will explore how this maps onto a more international landscape.

16.00                    Opsummering/afrunding

16.10 Slut

**Pris, tilmelding og betaling**

Alm. Deltagelse:

M. kaffe, kage & frokost	130kr
M. kaffe & kage	80kr

Studerende:

M. kaffe, kage & frokost	80kr
M. kaffe & Kage	30kr
U. kaffe & Kage	Gratis

Tilmelding kan ske via formular på <http://www.middelaldernyhedsbrev.dk/seminar> eller pr. mail til [middny@hotmail.com](mailto:middny@hotmail.com).

**Sidste tilmelding med frokost er d. 23. marts.**

Betaling skal ske direkte til foreningens konto (Danske Bank) i forbindelse

med tilmeldingen: Reg.nr. 1551 Kontonr. 4662342.